

اخبار اقتصادی روز

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN

اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی

INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.

سال: پنجاه و چهارم، شماره ۸۷

شماره ۱۱ آبان ماه ۱۳۹۸ (۲ نوامبر ۲۰۱۹)

وضع ارزهای عمده و نرخ‌های بهره: روز چهارشنبه، پس از کاهش نرخ‌های بهره آمریکا توسط فدرال رزرو برای سومین مرتبه در سال جاری میلادی، شاخص دلار با عقب نشینی از تقویت در معاملات اولیه، در نهایت تضعیف شد. به دنبال کاهش ۰/۲۵ واحد درصدی نرخ بهره سیاست آمریکا و رساندن آن به محدوده هدف (۱/۵ تا ۱/۷۵ درصد)، بانک مرکزی این کشور جمله استفاده شده در پیانه سیاست پیشین خود با عنوان «به منظور پایداری رشد اقتصادی، فدرال رزرو به طور منقضي عمل خواهد کرد» (لحنی که نشانه‌ای از کاهش‌های آتی نرخ بهره تلقی می‌شود) را از پیانه جدید حذف نمود. اظهارات جرومی پاول، رئیس فدرال رزرو، در کنفرانس مطبوعاتی پس از انتشار بیانیه مذکور نیز ایده غیرمحمول بودن کاهش بیشتر نرخ‌های بهره آمریکا در کوتاه مدت را تقویت کرد. وی گفت: «موضع کنونی سیاست پولی به احتمال زیاد مناسب باقی خواهد ماند و برای تغییر موضع فعلی، چشم‌انداز فدرال رزرو مورد ارزیابی مجدد موضوعی قرار خواهد گرفت». در معاملات اولیه روز چهارشنبه، به دلیل انتشار آمارهای که نشان از کندگی کمتر از انتظار رشد اقتصادی آمریکا در سه ماهه سوم سال جاری میلادی داشت، دلار اندکی تقویت شد. همچنین در این روز به دلیل انتشار گزارش‌هایی مبنی بر کاهش گری شیلی از میزبانی اجلاس سازمان همکاری‌های اقتصادی آسیا-پاسفیک که ماه نوامبر (به دلیل تأاری‌های این کشور) که انتظار می‌رفت در آن آمریکا و چین گام‌های بزرگی را برای پایان دادن به جنگ تجاری ۱۵ ماهه خود بردارند، دلار به طور موقت تضعیف شد. در معاملات پایانی روز چهارشنبه، شاخص دلار که پیش از اظهارات پاول تا سطح ۹۸ (بالترین سطح از ۱۷ کتیز) نیز افزایش یافته بود، در نهایت با ۰/۱۶ درصد کاهش به ۹۷/۵۳ رسید. **روز پنج‌شنبه،** پس از انتشار آمارهای اقتصادی بهتر از انتظار اروپا و در پی گمانه‌زنی سرمایه‌گذاران از تداوم یا عدم تداوم کاهش نرخ‌های بهره توسط فدرال رزرو، شاخص دلار به پایین‌ترین سطح ۱۰ روز اخیر افت کرد. شایان ذکر است: سوداگران در حال کاهش موقعیت‌های خرید دلار به دلیل فرار گرفتن آن در حدود بالاترین سطوح تاریخی هستند. به دلیل گمانه‌زنی سرمایه‌گذاران پیرامون بهبود رشد اقتصادی اروپا و سایر مناطق جهان، هر گونه بهبود در آمارهای اقتصاد جهانی، ممکن است منجر به تضعیف دلار گردد. مطابق آمارهای منتشره روز پنج‌شنبه، رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماهه سوم سال جاری میلادی بدون تغییر بوده که فراتر از انتظارات بازار مبنی بر کندگی رشد اقتصادی این منطقه می‌باشد. همچنین، طبق سایر آمارهای منتشره در این روز، در حالی که دستمزدهای آمریکا بدون تغییر بوده، مخارج مصرف‌کننده این کشور در ماه سپتامبر افزایش یافته که این امر می‌تواند به تریدها مبنی بر تداوم راهبری اقتصاد این کشور به وسیله مصرف‌کنندگان دامن بزند. روز پنج‌شنبه، به دلیل رتنگ‌باختن خوشبینی‌ها پیرامون احتمال حصول توافق تجاری آمریکا و چین، یو ۳۱۱ به بالاترین سطح دو هفته اخیر رسید. در این روز، خبرگزاری بلومبرگ به نقل از منابع ناشناس گزارش داد: مقامات چین در مورد امکان حصول توافق جامع تجاری بلندمدت با واشنگتن و شخص دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، تردید دارند. در این روز، شاخص دلار که در مقطعی از معاملات به ۹۷/۱۲ (پایین‌ترین سطح از ۲۱ اکتبر) افت کرده بود، در نهایت با ۰/۲۸ درصد کاهش به ۹۷/۳۶ رسید. **روز جمعه،** پس از انتشار آمارهای مبنی بر کندگی کمتر از انتظار رشد مشاغل آمریکا و افزایش دستمزدهای این کشور در ماه اکتبر و همچنین فراتر از انتظار بودن اشتغال خوشبینی‌ها پیرامون توافق احتمالی آمریکا و چین برای پایان دادن به جنگ تجاری، دلار تضعیف شد. شایان ذکر است: پس از انتشار آمارهای مبنی بر کندگی کمتر از انتظار رشد مشاغل آمریکا و افزایش دستمزدهای این کشور در ماه اکتبر و همچنین فراتر از انتظار بودن اشتغال در ماه پیش از آن، دلار در معاملات اولیه این روز تقویت شده؛ اما پس از اعلام مؤسسه مدیریت عرضه مبنی بر تقاضای بخش تولیدات کارخانه‌های آمریکا در ماه اکتبر (برای سومین ماه متوالی)، دلار توان حفظ رشد اولیه را از دست داد. روز جمعه، رپورتر کارلایر، معاون فدرال رزرو، گفت: کاهش نرخ‌های بهره، اقتصاد آمریکا را برای ایستادگی در مقابل ریسک‌های ناشی از کاهش رشد اقتصادی جهان مهجه می‌کند. در این روز، خوشبینی‌ها نسبت به نزدیک شدن آمریکا و چین به حصول توافق برای پایان دادن به جنگ تجاری که دلیل گندی رشد اقتصاد جهانی تلقی می‌شود، باعث کاهش جریان‌های معاملاتی ارز مامن دلار شد. روز جمعه، به گفته رابرت لاپیترز، نماینده تجاری آمریکا؛ طی تماس تلفنی وی و استیون منوجین، وزیر خزانه‌داری این کشور، با لوی هی، معاون نخست‌وزیر چین، در موضوعات مختلف توافق‌نامه موقت چهارمی پیشرفت حاصل شده است. در این روز، شاخص دلار که پس از انتشار آمار مشاغل آمریکا تا سطح ۹۷/۴۵ رشد داشت، در نهایت با ۰/۲۲ درصد کاهش به ۹۷/۱۴ رسید.

فلزات قیمتی: روز چهارشنبه، در پی انتظارات درخصوص کاهش نرخ‌های بهره آمریکا توسط فدرال رزرو، بهای طلا افزایش یافت، اما به دلیل احتیاط پیرامون انتظار سرمایه‌گذاران برای شفافیت آینده سیاست پولی بانک مرکزی این کشور، افزایش بهای شمش طلا محدود بود. در این روز، بهای طلای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۵ و ۰/۴ درصد رشد کرد. روز چهارشنبه، بهای پالادیوم بعد از رسیدن به بالاترین سطح تاریخی در خلال معاملات این روز (۱۸۲۴/۵۰ دلار در هر انس)، در نهایت نزدیک به ۲ درصد افزایش یافت و بهای نقره و پلاتین نیز هر کدام ۰/۳ درصد رشد کرد. **روز پنج‌شنبه،** در حالی که نااطمینانی پیرامون توافق تجاری آمریکا و چین باعث افزایش تقاضای شمش طلا به عنوان سرمایه‌گذار مامن شد، فشار تزولی به دلار پس از کاهش نرخ‌های بهره آمریکا توسط فدرال رزرو موجب افزایش بهای طلا گردید. در نتیجه، بهای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا هر کدام ۰/۹ درصد رشد کرد. شایان ذکر است: بهای طلا، رشد ماهانه پیش از ۲ درصد در ماه اکتبر را تجربه کرد. در این روز، انتشار آمارهای اقتصادی آمریکا پیرامون افزایش بیش از انتظار تقاضای بیمه یکبارگی این کشور در هفته گذشته، از افزایش بهای طلا حمایت کرد. لازم به ذکر است: لغو اجلاس سازمان همکاری‌های اقتصادی آسیا-پاسفیک که شیلی که انتظار می‌رفت چین و آمریکا توافق موقت تجاری به منظور کاهش خصومت‌های جنگ تجاری طولانی مدت را امضا کنند، نااطمینانی‌های بخش تجاری و افزایش دلار، روز پنج‌شنبه، بهای نقره ۱/۱ درصد افزایش یافت. بهای پالادیوم و پلاتین به ترتیب ۰/۶ و ۰/۹ درصد کاهش یافت. **روز جمعه،** بهای طلا کاهش یافت. در این روز، بهای نقدی طلا و طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۳ و ۰/۲ درصد افت کرد. پس از آن‌که آآمی‌های شیلی منجر به لغو اجلاس برنامه‌ریزی شده سازمان همکاری‌های اقتصادی آسیا-پاسفیک در ماه جاری میلادی شده؛ دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، گفت: به زودی واشنگتن و پکن، نشست جدیدی به منظور افضای مرحله اول قرارداد تجاری اعلام خواهند کرد، در این امر موجب افزایش بهای طلا و پالادیوم شد. در پایان معاملات روز جمعه، بهای نقره ۰/۷ درصد کاهش یافت. بهای پلاتین با ۱/۵ درصد افزایش و رسیدن به بالاترین سطح از ۲۵ سپتامبر، در مسیر رشد ۲ درصدی هفتگی قرار گرفت. همچنین، بهای پالادیوم ۰/۵ درصد افزایش، چهارمین رشد متوالی هفتگی را تجربه کرد.

نفت خام: روز چهارشنبه، رشد شدید ذخایر نفت خام آمریکا و نگرانی‌ها پیرامون تأخیر محتمل برای حل و فصل جنگ تجاری آمریکا و چین که به تقاضای جهانی نفت آسیب زده است، موجب افت بهای نفت شد. اواخر معاملات این روز، اعلام شرکت تی‌سی انرژی، مبنی بر تعدیلی خط لوله نفت کیستون به دلیل وجود نشتی در منطقه نورث داکوتا، از بهای قراردادهای آتی نفت آمریکا حمایت کرد. مطابق آمارهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا، هفته گذشته، ذخایر نفت این کشور (با استثنای ذخایر راهبردی) ۵۷/۷ میلیون بشکه افزایش یافته است که با بیش‌ترین تحلیل‌گران مبنی بر افزایش ۴۹۴ هزار بشکه‌ای این ذخایر و گزارش مؤسسه نفت آمریکا پیرامون کاهش ۷۰۸ هزار بشکه‌ای ذخایر مذکور، قابل مقایسه است. همچنین، افزایش ۱/۶ میلیون بشکه‌ای ذخایر نفت بندر کوئینگیگ اوکلاهاما (مرکز تحویل قراردادهای آتی آمریکا) طی هفته گذشته (چهارمین رشد متوالی هفتگی) موجب فشار تزولی بر قیمت‌های نفت پایه آمریکا شد. در پایان معاملات این روز، بهای نفت آمریکا و بهای نفت برنت به ترتیب ۰/۹ و ۱/۶ درصد کاهش یافت. **روز پنج‌شنبه،** در پی انتشار آمارهای ضعیف از فعالیت‌های کارخانه‌ای چین و فشار اضافی بر ذخایر نفت خام آمریکا بعد از احتلال در جریان‌های خروجی نفت از بندر کوئینگیگ اوکلاهاما به دلیل کاهش جریان نفت در یکی از خط لوله‌های انتقال نفت، بهای نفت کاهش یافت. مطابق اظهارات ناظران دولتی در نورث داکوتا؛ بیش‌بینی می‌شود، پیش از ۹ هزار بشکه نفت از زمان کشف مشکل در خط لوله نفت کیستون در اواخر روز سه‌شنبه، نشت کرده باشد. از طرفی، جنگ تجاری آمریکا و چین، هم‌چنان بر چشم‌انداز تقاضای نفت سایه افکنده است. براساس نظرسنجی رابرتز-فیتس‌ها در سال جاری و آبان میلادی، نشت فشار تزولی باقی خواهد ماند. مطابق پیش‌بینی ۵۱ اقتصاددان و تحلیل‌گر شرکت‌کننده در نظرسنجی رابرتز-فیتس، قیمت نفت برنت در سال جاری و آتی میلادی، به ترتیب ۶۶/۱۶ و ۶۲/۳۸ دلار در هر بشکه می‌باشد. در پایان معاملات روز پنج‌شنبه، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۰/۳۸ و ۰/۳۸ سنت در هر بشکه کاهش یافت. شایان ذکر است، طی ماه اکتبر، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۱ درصد کاهش و افزایش یافته است. **روز جمعه،** در پی دریافت نشانه‌هایی از پیشرفت مذاکرات تجاری آمریکا و چین و آمارهای قوی‌تر از انتظار اقتصادی هر دو کشور نظیر آمار اشتغال آمریکا و ارقام تولیدات کارخانه‌های چین، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۰/۴ درصد کاهش و افزایش یافت. همچنین، مطابق نظرسنجی دیگر رابرتز، بهبود سریع تولید نفت عربستان سعودی بعد از حمله ماه سپتامبر، افت تولید اکوادور و کاهش‌های داوطلبانه نفت تحت توافق بین‌المللی عرضه را جبران کرد. در نتیجه، تولید نفت اوپک در ماه اکتبر، از پایین‌ترین سطح ۸ سال‌ اخیر بهبود یافت. همچنین، مطابق آمارهای دولتی منتشر شده در روز پنج‌شنبه؛ تولید نفت خام آمریکا در ماه اوت با افزایش حدود ۶۰۰ هزار بشکه‌ای در روز به بالاترین سطح تاریخی (۱۲/۴ میلیون بشکه) رسید که این رقم با رشد ۳۰ درصدی تولید نفت در خلیج میزیک تقویت شده است. شایان ذکر است: در پی کاهش مخارج تولیدکنندگان مستقل به دلیل فشار بالاترین سطح تاریخی تولید نفت به چشم‌انداز قیمت‌های انرژی، شرکت‌های انرژی آمریکایی تعداد چاه‌های نفی را در هفته جاری برای دومین هفته متوالی کاهش دادند که این امر از بهای نفت حمایت کرد. در پایان معاملات روز جمعه، بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۲/۱۷ و ۲/۱۲ دلار در هر بشکه افزایش یافت.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیر آهنی در بورس لندن (دلار)						
تاریخ	نوع فلز	آلومینیوم	مس	سرب	نیکل	قلع
جمعه ۱ نوامبر ۲۰۱۹		۱۷۶۶	۵۷۹۷	۲۱۷۶	۱۶۷۵۰	۱۶۵۷۵
پنج‌شنبه ۳۱ اکتبر ۲۰۱۹		۱۷۴۲/۵	۵۸۲۵	۲۲۱۰	۱۶۸۳۵	۱۶۷۵۰
چهارشنبه ۲۰ اکتبر ۲۰۱۹		۱۷۴۶/۵	۵۸۸۳	۲۲۵۵/۵	۱۶۹۰۰	۱۶۸۰۰

نرخ SDR، ارزهای عمده، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی						
نرخ سیرده سه ماهه	چهارشنبه ۱۰ اکتبر ۲۰۱۹		پنج‌شنبه ۳۱ اکتبر ۲۰۱۹		جمعه ۱ نوامبر ۲۰۱۹	
	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک
حق برداشت مخصوص *	-	۱/۳۷۶۶۶	-	۱/۳۷۹۹۹	-	۱/۳۸۰۰۲
یورو *	۱/۱۱۱۴	۱/۱۱۵۱	۱/۱۱۶۱	۱/۱۱۵۴	۱/۱۱۶۵	۱/۱۱۶۷
لیره انگلیس *	-	۱/۲۸۹۸	-	۱/۲۹۴۲	-	۱/۲۹۳۹
فرانک سوئیس	-	۰/۹۸۹۳	-	۰/۹۸۶۴	-	۰/۹۸۵۵
بن ژاپن	۱۰۸/۸۳	۱۰۸/۸۵	۱۰۸/۱۶	۱۰۸/۰۲	۱۰۸/۰۲	۱۰۸/۱۸
بهره دلار	-	-	-	-	-	-
طلا	۱۴۹۲/۱۰	۱۴۹۴/۱۶	۱۵۱۰/۹۵	۱۵۰۷/۹۸	۱۵۰۸/۸۰	۱۵۰۸/۶۱
نقره	۱۷/۹۵۵	۱۷/۸۵	۱۸۰/۵۵	۱۸۰/۰۶	۱۸۰/۱۲	۱۸۰/۰۱
پلاتین	۹۱۷	۹۲۲/۹۳	۹۳۶	۹۳۳/۸۷	-	۹۴۶/۱۳
نفت خام	۶۰/۶۱**	۵۵/۰۶***	۶۰/۲۳**	۵۴/۱۸***	۶۱/۶۹**	۵۶/۲۰***
سبد نفت اوپک	-	۶۱/۲۴	-	-	-	-

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره

تقویت تولیدات صنعتی ژاپن در ماه سپتامبر

خبرگزاری رویترز، مورخ ۲۰۱۹/۱۰/۳۱ (۱۳۹۸/۰۸/۰۹) - تقویت تولیدات صنعتی ژاپن در ماه سپتامبر (سریع‌ترین رشد طی ۴ ماه اخیر) از نگرانی صاحبان کارخانه‌ها پیرامون افت تقاضای جهانی و افزایش فشار روی صادرات این کشور به دلیل جنگ تجاری آمریکا و چین کاست.

مطابق آمارهای وزارت بازرگانی ژاپن؛ تولیدات صنعتی این کشور در ماه سپتامبر نسبت به ماه قبل از آن، ۱/۴ درصد افزایش یافت که بسیار فراتر از متوسط پیش‌بینی بازار (رشد ۰/۴ درصد) بوده و چرخشی نسبت به افت ۱/۲ درصدی ماه اوت محسوب می‌شود. با وجود این، تولیدات صنعتی ژاپن در فصل سوم سال جاری میلادی ۰/۶ درصد افت کرد که با رشد ۰/۶ درصدی آن در فصل دوم قابل مقایسه است. صاحبان کارخانه‌های ژاپنی شرکت‌کننده در بررسی وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت این کشور، رشد تولیدات صنعتی ژاپن در ماه‌های اکتبر و نوامبر را به ترتیب ۰/۶ و منفی ۱/۲ درصد پیش‌بینی می‌کنند.

این امر، ریسک‌های نزولی مترتب به اقتصاد ژاپن نظیر اثرات افزایش مالیات بر فروش روی مصرف را برجسته نموده و بانک مرکزی این کشور را برای اتخاذ مجدد سیاست پولی انبساطی به منظور پایداری رشد اقتصادی و دستیابی به تورم هدف‌گذاری شده (۲ درصد) تحت فشار قرار می‌دهد. شایان ذکر است؛ افزایش مالیات بر فروش از ۸ به ۱۰ درصد از ۱۱ اکتبر سال جاری میلادی اجرایی شده است.

پیش‌بینی افت صادرات آلمان برای نخستین بار از زمان بحران مالی جهانی

خبرگزاری رویترز، مورخ ۲۰۱۹/۱۰/۳۰ (۱۳۹۸/۰۸/۰۸) - روز چهارشنبه، اتاق بازرگانی و صنایع آلمان اعلام کرد؛ در حالی که بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا در تلاش برای بهبود رشد اقتصادی در یک بازار در حال افول جهانی است، صادرات این کشور در سال آینده میلادی برای اولین بار از زمان بحران مالی جهانی (بیش از یک دهه پیش) افت خواهد کرد.

اتاق بازرگانی و صنایع آلمان انتظار دارد، رشد سالانه صادرات این کشور از ۲/۱ درصد در سال ۲۰۱۸ به ۰/۳ درصد در سال جاری میلادی افت نماید. همچنین، رشد صادرات آلمان در سال آتی میلادی را منفی ۰/۵ درصد پیش‌بینی می‌کند. نهاد مذکور؛ پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی آلمان در سال ۲۰۱۹ را به دلیل چشم‌انداز تیره تجارت، از ۰/۶ به ۰/۴ درصد کاهش داد. همچنین، رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۲۰ را ۰/۵ درصد پیش‌بینی نموده و بهبود رشد اقتصادی سال آتی را به طور عمده به دلیل افزایش غیرمعمول تعداد روزهای کاری در سال آینده میلادی اعلام کرد.

مطابق آمارهای جداگانه منتشره در روز چهارشنبه؛ افزایش بیش از انتظار بیکاری آلمان در ماه اکتبر، نشانه دیگری از مشکلات اقتصادی این کشور می‌باشد. این امر نشان‌دهنده تسری بحران تولیدات کارخانه‌ای به بازار کار است که می‌تواند موجب کندی مخارج مصرف‌کننده گردد. شایان ذکر است؛ تعداد افراد بیکار آلمان در ماه اکتبر با ۶ هزار نفر افزایش به ۲ میلیون و ۲۸۷ هزار نفر رسید که با پیش‌بینی خبرگزاری رویترز مبنی بر افزایش ۲ هزار نفری بیکاران در مدت یاد شده، قابل مقایسه است.

افت سرعت رشد فعالیت‌های بخش خدمات چین در ماه اکتبر

خبرگزاری رویترز، مورخ ۲۰۱۹/۱۰/۳۱ (۱۳۹۸/۰۸/۰۹) - مطابق آمارهای رسمی منتشره در روز پنج‌شنبه؛ رشد فعالیت‌های بخش خدمات چین در ماه اکتبر به کمترین سطح از فوریه ۲۰۱۶ کاهش یافت. این امر حاکی از تضعیف بیشتر تقاضای داخلی و افزایش فشار بر دومین اقتصاد بزرگ جهان است.

شاخص رسمی مدیران خرید بخش غیرکارخانه‌ای چین از ۵۳/۷ واحد در ماه سپتامبر به ۵۲/۸ واحد در ماه اکتبر کاهش یافت؛ با وجود این، شاخص مذکور هم‌چنان بیش از رقم ۵۰ واحد (جداکننده رشد از انقباض) است. همچنین، شاخص ترکیبی مدیران خرید (دربرگیرنده فعالیت‌های کارخانه‌ای و خدمات) از ۵۳/۱ واحد در ماه سپتامبر به ۵۲ واحد در ماه اکتبر افت کرد.

شایان ذکر است؛ چین برای جبران افت تضعیف بخش تولیدات کارخانه‌ای که تحت فشار نزولی ناشی از ضعف تقاضای داخلی و خارجی و جنگ تجاری طولانی مدت با آمریکا قرار دارد، بر روی کمک رشد انعطاف‌پذیر بخش خدمات حساب کرده است.